Bijlage 3 Corona

Maatregelen korte en middellange termijn gemeente Steenbergen

Kort na de eerste afgekondigde RIVM-maatregelen brachten we in de gemeente Steenbergen al een beperkt pakket aan steunmaatregelen naar buiten. Dit eerste pakket aan maatregelen was met name gericht op de periode van de eerste weken, tot 1 mei. Veel rijksregelingen waren nog niet uitgewerkt. Veel bedrijven, instellingen en huishoudens verkeerden in directe liquiditeitsproblemen door het acuut wegvallen van omzet. Veel van de maatregelen gingen dan ook over het beschikbaar maken of houden van liquide middelen in die eerste weken. Zodat de periode tot aan het op gang komen van de rijksregelingen werd overbrugd. De door de gemeenteraad vastgestelde 17 beslispunten van het maatregelenpakket voor korte termijn zijn, los van een aantal pro memorie posten, afgewerkt. Het college heeft hiervoor beroep gedaan op reguliere posten die in de begroting beschikbaar waren, bijvoorbeeld voor bijzondere bijstand en minimabeleid, maar ook zijn er een aantal maatregelen uit het steunfonds betaald.

Vanuit de Algemene Reserve is een bedrag vrijgemaakt voor het vormen van een steunfonds voor Steenbergen. Dit steunfonds heeft als doel: Het bieden van een vangnet op het moment dat de eerste levensbehoeften van onze inwoners en zelfstandig ondernemers in de knel dreigen te komen. Het bieden van een vangnet op het moment dat onze maatschappelijke instellingen het hoofd niet meer boven water kunnen houden en dreigen om te vallen. Het geven van steun aan onze ondernemers op het moment dat zij in ernstige liquiditeitsproblemen komen en steunmaatregelen van de Rijksoverheid en banken geen oplossing bieden.

Bij het vaststellen van het maatregelenpakket voor de middellange termijn is een doorkijk gegeven in de te verwachten landelijke maatregelen en afspraken. Met dit pakket aan maatregelen kijken we iets verder vooruit, namelijk van 1 mei tot aan 1 oktober 2020. We hebben bewust gekozen voor deze periode, omdat de meeste maatregelen die nu van kracht zijn waarschijnlijk voor de periode tot ongeveer de zomer gelden of gaan gelden. Om aan te kunnen sluiten bij de reguliere cyclische producten voor een eventuele volgende afweging is tot 1 oktober waarschijnlijk voldoende. Met dit pakket weet de Steenbergse samenleving welk perspectief de gemeente biedt tot na de zomer. Primair is het door de raad ingestelde steunfonds hiervoor beschikbaar. We gaan er vooralsnog vanuit dat het Rijk het overgrote deel van de kosten gaat compenseren. Na 1 oktober zal aansluiting worden gezocht bij de reguliere P&C cyclus.

We hanteren de volgende uitgangspunten bij de te maken kosten in het kader van de crisis als gevolg van het coronavirus. Deze manier van kijken helpt om onderscheid te maken in wat binnen de reguliere scoop van de gemeente ligt en daar waar we een appèl op het Rijk mogelijk legitiem is.

- Incidentele meerkosten: Als het gaat om (werkelijke) kosten die voortvloeien uit de uitvoering van landelijke noodmaatregelen of vanwege landelijke afspraken (bijv. doorbetaling zorgaanbieders) dan gaan we er van uit dat deze incidentele kosten apart worden gedeclareerd aan het Rijk. Er is dan feitelijk sprake van voorfinanciering voor het Rijk door de gemeente.
- Structureel hogere kosten: Als het gaat om structureel hogere uitgaven voor bestaande taken van de gemeente zou compensatie via het gemeentefonds of specifieke regelingen moeten plaatsvinden. Denk hierbij aan onderwerpen als BUIG, Wmo, Jeugd, de financiële doorwerking van vertraging van investeringen en projecten, lagere baten (toeristenbelasting) etc. Indien compensatie vanuit het Rijk uitblijft, is het noodzakelijk om te kosten binnen de beschikbare middelen van de gemeente Steenbergen te dekken.
- Kosten van lokale maatregelen: Als het gaat om kosten van lokale maatregelen voor de korte termijn en middellange termijn dan gaan we ook uit van een vorm van compensatie door het Rijk. Het steunfonds dat door de gemeenteraad is ingesteld dekt de te maken kosten in eerste instantie. Wanneer dekking vanuit het Rijk uitblijft is de dekking vanuit het steunfonds dus georganiseerd.

In onderstaande tabel is de totale stand van zaken (tot 15 september) opgenomen van het noodfonds in combinatie met het maatregelenpakket korte en middellange termijn en het 1ste compensatiepakket van het Rijk (culturele voorzieingen, toeristenbelasting, inhaalzorg en meerkosten Jeugd en WMO, voorschoolse voorziening peuters en participatie), die meegenomen gaat worden in de septembercirculaire 2020.

Nr.	Omschrijving	Maatregel	Beschikbaar bedrag	Coronasteun Rijk	Werkelijke (incl. prognose)
	Steunfonds	**Vanuit de Algemene Reserve wordt een bedrag vrijgemaakt voor het vormen van een steunfonds voor Steenbergen.**	**1.000.000**		
A	Lokale Media	Extra pagina's te reserveren en te betalen bij de lokale kranten, de Steenbergse Bode en de Steenbergse Courant, een volle pagina af te nemen ten behoeve van crisiscommunicatie en initiatieven van de ondernemers van alle kernen die de gemeente rijk is.			-40.903
B	TOGS	Overbruggingsregeling voor ondernemers die een TOG hebben ingediend bij het Rijk maar nog geen uitkering hebben ontvangen.			-4.000
C	Gemeenschappelijk Terras	Materialen voor het gemeenschappelijk Terras Markt Steenbergen; Creëren van een aantrekkelijke en levendigde Markt o.a. door vergroten terrasruimte en afstemming / overleg met horeca o.a. over openingstijden 2020.			-30.158
D	Raadzaal gemeente	Coronaproof maken van de raadzaal voor de raadsvergaderingen.			-6.663
E	Beveiliging en BOA	Additionele controlewerkzaanheden door Boa's inclusief de daarbij behorende voorzieningen voor de uitvoering hiervan.			-99.307
F	Noodzakelijke materialen	materialen zoals: spandoeken, bewegwijzeringen, markeringsverf, belijningen, afscheidingszeilen, enz.			-7.278
G	Noodopvang	Noodopvang voor kwetsbare gezinnen en kinderen door kinderopvanginstanties.			-6.171
Z	Kosten Gemeente	Totale extra kosten in verband met COVID-19 die de organisatie op gebied aanvullende dienstverlening, media en schoonmaak heeft gemaakt.			-64.867
	Steun korte termijn (tot 1 mei)	**Maatregelenpakket 1; korte termijn.**			**-10.786**
	Steun middellange termijn (tot 1 oktober)	**Maatregelenpakket 2; middellange termijn.**			**-178.632**
	Compensatie Rijk voor Corona (brief juni Rijk)	**1ste compensatiepakket van het Rijk (culturele voorzieingen, toeristenbelasting, inhaalzorg en meerkosten Jeugd en WMO, voorschoolse voorziening peuters en participatie, die meegenomen worden in de septembercirculaire 2020.**		**280.000**	**-**
			1.000.000	**280.000**	**-448.765**
				Saldo 15-9-2020 Steunfonds	**831.235**

Naast de reguliere verantwoording zullen de organisaties, die ondersteuning hebben gekregen, gevraagd worden om maatschappelijk verantwoording af te leggen. Op die manier kunnen inwoners en organisaties uit Steenbergen kennis nemen van de wijze waarop de ondersteuning is ingezet en welke inspanningen er zijn gepleegd door organisaties om deze crisis met de extra ondersteuning door te komen.

Ondernemers
De economie in Steenbergen is getroffen door COVID-19. Dit is zichtbaar in alle sectoren van onze economie en heeft gezorgd voor veel onzekerheid bij onze ondernemers. De sociale vangnetten die er beschikbaar zijn hebben voor veel ondersteuning gezorgd, maar hiermee is niet iedereen gered. Dit heeft gezorgd voor (tijdelijke) werkeloosheid, omzetverlies en zelfs faillissementen.

In de eerste maanden van de corona-crisis lagen verschillende sectoren helemaal plat. De horeca is een periode gesloten geweest. En een tal van ondernemers uit verschillende sectoren verloren 100% van hun omzet. Naast de steun vanuit het rijk heeft de gemeente Steenbergen een noodfonds opgericht. Hieruit werden voorschotten voor de TOGS regeling aan ondernemers verstrekt en is er budget gebruikt om een gemeenschappelijk terras op de Markt te realiseren. Tevens is er budget gereserveerd om indien nodig extra in te zetten op accountmanagement.

Met de middelen vanuit het Rijk zijn de TOGS aanvragen en de inzet voor de behandeling daarvan voldoende gedekt.

Naarmate de maatregelen versoepelde kwam de economie weer langzaam in beweging. Horeca mocht onder strikte voorwaarden weer open en sport- en contactberoepen mochten weer. Ook campings en recreatiegebieden mochten weer open onder voorwaarden. Toch blijken de huidige richtlijnen soms moeilijk hanteerbaar en is het voor sommige sectoren nog altijd moeilijk om omzet te maken. Met ondersteuning bij communicatie en informatieverschaffing proberen we de sectoren horeca en R&T te ondersteunen waar wenselijk.

Het contact met de sectoren en ondernemers blijven we met grote regelmaat houden om signalen vroegtijdig te ontvangen.

Maatschappij
Ook maatschappelijk is de impact van de coronacrisis iedere dag voelbaar. Wel is er weer veel meer mogelijk, waardoor in de zomer sportactiviteiten weer zijn opgestart. Door als gemeente en verenigingen nauw samen te werken was duidelijk wat wel en niet mogelijk was. De gemeenschapshuizen zijn weer open. We hebben echter de indruk dat veel activiteiten nog maar mondjesmaat worden opgestart. We zetten de cultuurintermediair in om daarbij te ondersteunen. Cultuurmaand September gaat aangepast door. Verenigingen trekken wel aan de bel omdat zij inkomsten missen en in financiële problemen komen. Hiermee worden gesprekken gevoerd en zal waar nodig maatwerk worden geboden. In het noodfonds is hiermee rekening gehouden. Huren van gemeentelijke accommodaties zijn voor drie maanden kwijtgescholden of gecompenseerd.

Onderwijs, kinderopvang en VVE is weer opgestart. De komende weken moet blijken in hoeverre personeel dat ziek is of in quarantaine moet, impact hebben op de voortgang van het onderwijs. Hetzelfde geldt voor de zorg. Veel zorg wordt binnen de nieuwe richtlijnen weer fysiek geleverd. Vanaf 1 juli zijn de locaties voor dagbesteding weer volledig open gegaan, meerkosten in verband met de richtlijnen worden in beeld gebracht, vergoeding volgt daarna. Ook de ambulante ondersteuning is hervat. Hierbij wordt afhankelijk van de omstandigheden maatwerk geleverd. De zomer is relatief rustig verlopen. Wel dient zich inmiddels meer huiselijk geweld-casuïstiek aan. De wachtlijst voor het maatschappelijk werk loopt op. Om deze weer terug te dringen, heeft WijZijn vanuit het noodfonds tijdelijk extra middelen toegekend gekregen. Het welzijnswerk is al dan niet aangepast onverminderd voortgezet. De Plusbus rijdt echter nog steeds niet omdat de vrijwilligers ook tot de kwetsbare doelgroep behoren. Vraagwijzer is alleen op afspraak. Het aantal aanvragen minimabeleid blijven wel achter op de verwachting. Via de scholen worden ouders van schoolgaande jeugd gewezen op de bestaande minimaregelingen.

Door aanpassing van de voorwaarden neemt het aantal Tozo aanvragen af en wordt de dienstverlening door de ISD waar mogelijk weer afgeschaald. Eind augustus hebben ondernemers die een Tozo hebben aangevraagd een brief ontvangen over andere ondersteuningsmogelijkheden gericht op de toekomst(bestendigheid) van de onderneming, in samenwerking met StartToGrow.

Colofon